

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

Program kreditiranja - Investicijski krediti za ruralni razvoj

1 Uvod

„*Investicijski krediti za ruralni razvoj*“ je financijski instrument koji je sufinanciran iz izvora Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj i izvora nacionalnog doprinosa¹ (50%) te iz izvora poslovne banke (50%) iz kojeg se financiraju nove dugoročne investicije malih i srednjih poduzetnika koji djeluju u poljoprivrednom, prerađivačkom i šumarskom sektoru.

U provedbi ovog financijskog instrumenta sudjeluju Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR), kao upravitelj sredstava Programskog doprinosa, imenovana od Ministarstva poljoprivrede i tri poslovne banke: OTP banka d.d., Privredna banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d.

Poslovna banka zaprima zahtjeve za kredit te samostalno procjenjuje poduzetnika i njegovo ulaganje (investiciju) koje mora biti u skladu s ovim Programom, održivo s ekonomskog, tehničkog i financijskog aspekta te u skladu s pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

U slučaju pozitivne ocjene poduzetnika i njegovog ulaganja (investicije), poslovna banka s poduzetnikom sklapa ugovor o kreditu u svoje ime i za svoj račun (u pogledu svog udjela u kreditu) te u ime i za račun HBOR-a (u pogledu udjela Programskog doprinosa u kreditu). Potporu sadržanu u kreditu dodjeljuje HBOR.

Pravo na kredit ne postoji, već poslovna banka o svakom zahtjevu donosi posebnu odluku pri čemu mora voditi računa o ciljanim indikatorima uspješnosti provedbe financijskog instrumenta od kojih je jedan i broj novostvorenih radnih mjesta.

¹ Sredstva Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj i sredstva nacionalnog doprinosa zajedno čine Programski doprinos.

2 Kriteriji prihvatljivosti

Kriteriji prihvatljivosti iz točke 2.1 moraju biti ispunjeni u trenutku odobrenja kredita dok kriterij iz točke 2.1 k) i kriteriji iz točke 2.2 moraju biti ispunjeni tijekom cijelog vremena trajanja kredita.

2.1 Prihvatljivi korisnici kredita

Prihvatljivi korisnici kredita su poduzetnici koji, prilikom podnošenja zahtjeva za kredit, odnosno u trenutku odobrenja kredita, ispunjavaju sljedeće kriterije:

- a) ukoliko je ulaganje u okviru Mjere 4 (4.1. Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva i 4.2. Ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda):
 - u sektoru poljoprivrede to je MSP² - fizička³ ili pravna osoba te skupine fizičkih ili pravnih osoba koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost na poljoprivrednom gospodarstvu, uključujući i proizvođačke grupe/organizacije, upisani u Upisnik poljoprivrednika i/ili Registar farmi i/ili registrirani za preradu proizvoda, osim proizvoda ribarstva, a obuhvaća sljedeće organizacijske oblike:
 - obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG),
 - obrt,
 - trgovačko društvo ili zadruga ili proizvođačka organizacija⁴ te
 - druga pravna osoba;
 - u sektoru prerade to je MSP registriran za preradu proizvoda, osim proizvoda ribarstva, koji je fizička ili pravna osoba, a obuhvaća sljedeće organizacijske oblike:
 - OPG,
 - obrt,
 - trgovačko društvo ili zadruga ili proizvođačka organizacija te
 - druga pravna osoba;
- b) ukoliko je ulaganje u okviru Mjere 6 (Ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima) Podmjere 6.4. (Ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima), Tip operacije 6.4.1. (Razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima) prihvatljivi korisnici kredita su mikro i mali poduzetnici - poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednika najmanje 12 (dvanaest) mjeseci prije podnošenja Zahtjeva za kredit i fizičke osobe u svojstvu nositelja OPG-a (član OPG-a može biti nositelj aktivnosti diversifikacije), a što obuhvaća sljedeće organizacijske oblike:
 - OPG,

² Sukladno Preporuci Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzeća.

³ Kako bi se kvalificirali kao prihvatljivi Korisnici kredita, fizičke osobe obvezne su upisati se u Registar poreznih obveznika (RPO) prije ili nakon podnošenja Zahtjeva za kredit, a svakako prije donošenja odluke poslovne banke o financiranju uz preporuku prethodnog savjetovanja s poslovnom bankom.

⁴ Koje mogu imati pravni oblik zadruge, d.o.o., d.d.; provođenje gospodarske aktivnosti im je obavezno.

Prilog 2. Program kreditiranja

- obrt,
 - trgovačko društvo;
- c) ukoliko je ulaganje u okviru Mjere 8 (Ulaganja u šumarske tehnologije te u preradu, mobilizaciju i marketing šumskih proizvoda), Podmjere 8.6. (Potpora za ulaganja u šumarske tehnologije te u preradu, mobilizaciju i marketing šumskih proizvoda), Tip operacije 8.6.1. (Modernizacija tehnologija, strojeva, alata i opreme u pridobivanju drva i šumskouzgojnim radovima) prihvatljivi korisnik kredita je MSP koji je šumoposjednik, fizička ili pravna osoba privatnog prava – vlasnik i/ili posjednik šume upisan u upisnik šumoposjednika, udruga šumoposjednika i izvoditelj šumarskih radova koji je fizička ili pravna osoba koja je registrirana za izvođenje šumarskih radova te je u postupku licenciranja potvrđena kao kvalificirana i poslovno sposobna za njihovo izvođenje. Prihvatljivi korisnik kredita za ulaganja u okviru Podmjere 8.6, Tip operacije 8.6.2. (Modernizacija tehnologija, strojeva, alata i opreme u predindustrijskoj preradi drva) je MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I)
- d) ukoliko je ulaganje u okviru Mjere 4.1.1. korisnik kredita (osim zadruga) mora udovoljiti ekonomskoj veličini gospodarstva sukladno Potvrdi o Ekonomskoj veličini poljoprivrednog gospodarstva koju izdaje Hrvatska poljoprivredno-šumarska savjetodavna služba:
- Minimalno 6.000 EUR u sektoru voća, povrća i cvijeća;
 - Minimalno 8.000 EUR u ostalim sektorima (uvjet se ne odnosi na poljoprivredne zadruge);
- e) ukoliko je ulaganje u okviru Mjere 6.4.1. korisnik kredita mora udovoljiti ekonomskoj veličini gospodarstva sukladno Potvrdi o Ekonomskoj veličini poljoprivrednog gospodarstva koju izdaje Hrvatska poljoprivredno-šumarska savjetodavna služba od najmanje 2.000 EUR;
- f) posluju na teritoriju Republike Hrvatske;
- g) imaju podmirene odnosno regulirane financijske obveze prema državnom proračunu u pogledu poreza. Stanje obveza prema državi dokazuje se potvrdom Porezne uprave - ne starijom od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva. Ako postoji regulirani dug podnositelja zahtjeva prema državi, potrebna je i potvrda Porezne uprave o obročnoj otplati poreznog duga; registrirani su / upisani i u drugim relevantnim registrima/upisnicima ukoliko regulativa zahtjeva;
- h) registrirani su, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, za specifičnu djelatnost koja je vezana uz planirano prihvatljivo ulaganje najkasnije do trenutka podnošenja zahtjeva za kredit;
- i) redovito ažuriraju status stočnog fonda u Jedinostvenom registru životinja, ukoliko je primjenjivo;
- j) nisu dio jednog ili više ograničenih sektora kako je definirano u točki 2.2.;

Prilog 2. Program kreditiranja

- k) podnijeli su održiv poslovni plan uz zahtjev za kredit u okviru kojeg su razdvojeni elementi projektnog prijedloga na način da je vidljiv njihov doprinos mjerama Programa ruralnog razvoja, ukoliko se ulaganje odnosi na više od jedne mjere;
- l) za ulaganja u okviru posebnih pogodnosti za mljekarski sektor dokazali su da se najmanje 50% ukupnog ulaganja odnosi na ulaganja u sektor mljekarstva⁵;
- m) nisu društvo u teškoćama kako je definirano pravilima o državnim potporama⁶, što uključuje da:
 - i. za njih nije podnesen prijedlog za otvaranje predstečajnog ili stečajnog postupka;
 - ii. za njih nije donesena odluka o pokretanju postupka prisilne likvidacije ili odluka o poništenju ili ukidanju rješenja kojim im je dano odobrenje za rad;
- n) njihove odgovorne osobe nisu pravomoćno osuđene za kaznena djela prijevare, korupcije, sudjelovanja u zločinačkoj organizaciji ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti ili za kazneno djelo povezano s profesionalnom djelatnošću, npr. glava XXIII. Kaznena djela protiv imovine i glava XXIV. Kaznena djela protiv gospodarstva Kaznenog zakona (NN 125/2011, 144/2012, 56/2015, 61/2015 i 101/2017);
- o) nisu osnovani na državnim područjima čije nadležnosti ne surađuju s EU u vezi s primjenom međunarodno dogovorenih poreznih standarda ili u svojoj poreznoj praksi ne poštuju načela Preporuke EK od 6. prosinca 2012. o mjerama kojima je cilj poticati

⁵ Ulaganjima u sektor mljekarstva smatraju se investicije u kojima se minimalno 50% iznosa ulaganja odnosi na ulaganje u primarnu proizvodnju mlijeka u području govedarstva, kozarstva i ovčarstva, odnosno u preradi na mljekare i sirane.

⁶ Poduzetnik u teškoćama označava poduzetnika kod kojeg je nastupila najmanje jedna od sljedećih okolnosti:

- a) U slučaju društva s ograničenom odgovornošću (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a tijekom 7 godina od njegove prve komercijalne prodaje koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova vlasničkog kapitala izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. To se događa kada se odbijanjem prenesenih gubitaka od pričuva (i svih drugih elemenata koji se općenito smatraju dijelom vlastitog kapitala društva) dobije negativan kumulativni iznos koji prelazi polovicu temeljnog vlasničkog kapitala. Za potrebe ove odredbe "društvo s ograničenom odgovornošću" odnosi se posebno na dvije vrste društava navedene u Prilogu I. Direktivi 2013/34/EU, a "vlasnički kapital" obuhvaća, prema potrebi, sve premije na emitirane dionice
- b) U slučaju društva u kojem najmanje nekoliko članova snosi neograničenu odgovornost za dug društva (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a tijekom 7 godina od njegove prve komercijalne prodaje koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova kapitala navedenog u financijskom izvještaju društva izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. Za potrebe ove odredbe "društvo u kojem najmanje nekoliko članova snosi neograničenu odgovornost za dug društva" odnosi se posebno na vrste društava navedene u Prilogu II Direktivi 2013/34/EU;
- c) Ako se nad poduzetnikom provodi cjelokupni stečajni postupak ili on ispunjava kriterije u skladu s nacionalnim pravom da se nad njim provede cjelokupni stečajni postupak na zahtjev vjerovnika;
- d) Ako je poduzetnik primio potporu za sanaciju, a još nije nadoknadio zajam ili okončao jamstvo, ili je primio potporu za restrukturiranje, a još je podložan planu restrukturiranja;
- e) U slučaju poduzetnika koji nije MSP, ako je tijekom zadnje dvije godine: i. omjer knjigovodstvenog duga i kapitala poduzetnika bio veći od 7,5 te ii. EBITDA koeficijent pokriva kamata poduzetnika bio je niži od 1.0.

Prilog 2. Program kreditiranja

treće zemlje na primjenu minimalnih standarda dobrog upravljanja u poreznim pitanjima (C(2012)8805);

- p) ne posluju s entitetima iz država čije pravosuđe ne surađuje s EU s obzirom na primjenu međunarodno dogovorenih poreznih standarda Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) i njenim forumom o transparentnosti i razmjeni podataka u porezne svrhe;
- q) ekonomski su održivi (primjenom uobičajenih financijskih i/ili ekonomskih pokazatelja pri procjeni rizika, a sukladno internim aktima i poslovnoj odluci poslovne banke);
- r) nisu primili novo dužničko financiranje za ovu investiciju kojim se ne poštuju pravila kumulacije iz relevantnih propisa o potporama⁷ (Uredbe o potporama male vrijednosti i Uredbe o općem skupnom izuzeću – GBER te Uredbe o proglašenju određenih kategorija potpora u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije - ABER);
- s) nisu primili potporu za aktivnosti povezane s izvozom u treće zemlje ili države članice EU, odnosno potporu izravno povezanu s izvezenim količinama, za uspostavu ili rad distribucijske mreže ili druge tekuće troškove povezane s izvoznom aktivnošću;
- t) nisu primili potporu uvjetovanu upotrebom domaćih proizvoda umjesto uvoznih;
- u) od njih nije zatražen povrat niti su u postupku povrata državnih potpora ili potpora male vrijednosti;
- v) u odnosu na koje ne postoji sukob interesa. Smatra se da sukob interesa postoji:
 - i) ako nepristrano i objektivno obavljanje funkcija i izvršavanje zadataka osoba uključenih u postupak odobrenja kredita može biti ili jest narušeno jer su te osobe s poduzetnikom ili osobom ovlaštenom za zastupanje poduzetnika u odnosu srodstva po krvi u ravnoj liniji, u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja zaključno, u braku ili u odnosu srodstva po tazbini do drugog stupnja zaključno, i po prestanku braka, u odnosu skrbnika, posvojitelja ili posvojenika, u bliskom osobnom odnosu, u gospodarskom ili drugom poslovnom odnosu, u međusobnom odnosu zbog političkog ili drugog uvjerenja te drugog utvrđenog zajedničkog interesa;
 - ii) u slučaju kreditiranja državnih dužnosnika, odnosno poslovnih subjekata u kojima udjele u vlasništvu imaju dužnosnici i članovi njihovih obitelji sukladno Zakonu o sprječavanju sukoba interesa (NN 26/11, 12/12, 126/12, 57/15).

Prilikom podnošenja zahtjeva za kredit poduzetnik pod materijalnom i kaznenom odgovornošću potvrđuje istinitost svih dostavljenih podataka i dokumenata.

⁷ Ako je poduzetnik već primio potporu u obliku povoljnijeg kredita, leasinga ili jamstva, iz nacionalnog ili EU izvora, za istu investiciju, mora voditi računa da ne premaši maksimalno dozvoljene intenzitete potpore.

2.2 Neprihvatljive osnovne djelatnosti

Poduzetnici čija je osnovna djelatnost⁸ iz jednog od sljedećih područja, nisu prihvatljivi za financiranje, čak niti u slučajevima u kojima ulažu u neku od prihvatljivih djelatnosti:

- a) Nezakonite gospodarske aktivnosti: proizvodnja, trgovina ili druga aktivnost koja je nezakonita u skladu sa zakonima i propisima primjenjivima na predmetnu pravnu osobu, uključujući bez ograničenja, kloniranje ljudi za potrebe razmnožavanja;
- b) Proizvodnja oružja i streljiva te trgovina njima: financiranje proizvodnje bilo koje vrste oružja i streljiva te trgovine njima. To se ograničenje ne primjenjuje u mjeri u kojoj su te aktivnosti dio jasnih politika Europske unije ili su povezane s njima;
- c) Kasina i istovjetna poduzeća;
- d) Nuklearna energija;
- e) Aktivnosti navedene u članku 19. stavcima 3., 4. i 5. Uredbe (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (Tekst značajan za EGP) koji govori o etičkim načelima;
- f) Isključivo financijske aktivnosti;
- g) Projekti u području nekretnina koji se provode kao aktivnost financijskog ulaganja;
- h) Ograničenja sektora bio znanosti. Pri pružanju potpore financiranju istraživanja, razvoja ili tehničkih aplikacija povezanih sa sljedećim: i. kloniranjem ljudi u istraživačke ili terapijske svrhe; ili ii. genetski modificiranim organizmima („GMO”);
- i) Ograničenja informatičkog sektora. Istraživanje, razvoj ili tehničke aplikacije povezane s elektroničkim podatkovnim programima ili rješenjima kojima su i. posebno ciljevi: (a) podupiranje svih aktivnosti uključenih u ograničene sektore iz prethodnih točaka (a) do (h); (b) igre na sreću i kasina na internetu; ili (c) pornografija i prostitucija, ili kojima je ii. svrha omogućiti (a) nezakonit ulazak u elektroničke podatkovne mreže; ili (b) nezakonito preuzimanje elektroničkih podataka;
- j) Potrošačko financiranje.

3 Kriteriji prihvatljivosti ulaganja (investicije)

Ulaganja su moguća u sljedećim mjerama, podmjerama i tipovima operacija Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. (PRR):

- a) Mjera 4. Ulaganja u fizičku imovinu
 - i. Podmjera 4.1. Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva
 - a. Tip operacije 4.1.1. Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava
 - b. Tip operacije 4.1.2. Zbrinjavanje, rukovanje i korištenje stajskog gnojiva u cilju smanjenja štetnog utjecaja na okoliš
 - c. Tip operacije 4.1.3. Korištenje obnovljivih izvora energije

⁸ Djelatnost navedena u Obavijesti o razvrstavanju poslovnog subjekta prema NKD-u 2007. Državnog zavoda za statistiku ili, u slučaju subjekata za koje se ta potvrda ne izdaje, izvodu iz registra obrtnika ili drugog relevantnog registra.

Prilog 2. Program kreditiranja

- ii. Podmjera 4.2. Ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda
 - a. Tip operacije 4.2.1. Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima
 - b. Tip operacije 4.2.2. Korištenje obnovljivih izvora energije

Prilikom razlikovanja ulaganja u okviru podmjera 4.1. i 4.2. potrebno je uzeti u obzir kako u okviru podmjere 4.2. prerađivači mogu kao ulaz i/ili izlaz imati bilo koji od proizvoda navedenih ili navedenih u Prilogu I UFEU, ali isključivo u okviru Poljoprivrednih proizvoda iz Odsjeka I – Odsjeka IV Carinske tarife⁹

- b) Mjera 6. Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja
 - i. Podmjera 6.4. Ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima
 - a. Tip operacije 6.4.1. Razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima
- c) Mjera 8. Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma
 - i. Podmjera 8.6. Potpora za ulaganja u šumarske tehnologije te u preradu, mobilizaciju i marketing šumskih proizvoda
 - a. Tip operacije 8.6.1. Modernizacija tehnologija, strojeva, alata i opreme u pridobivanju drva i šumskouzgojnim radovima
 - b. Tip operacije 8.6.2. Modernizacija tehnologija, strojeva, alata i opreme u predindustrijskoj preradi drva

Prihvatljivost troškova provjerava se uvidom u poslovni plan koji mora dokazati izvedivost i financijsku održivost ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu u skladu sa svrhom podmjere i pripadajućom vrstom operacija.

Prihvatljiva su isključivo ulaganja (investicije) koja nisu započela prije podnošenja zahtjeva za kredit. U slučaju da podnositelj zahtjeva za kredit započne s radovima nakon podnošenja zahtjeva za kredit, a zahtjev za kredit bude odbijen/nerealiziran, navedeno ga diskvalificira za daljnju prijavu na ovaj financijski instrument.

Početak ulaganja (investicije) smatra se početak građevinskih radova ili prva zakonski obvezujuća obveza za naručivanje opreme ili bilo koja druga obveza koja ulaganje čini neopozivim, ovisno o tome što nastupi prije.

Ako je poduzetnik već nabavio opremu ili potpisao ugovor o izvođenju radova, smatra se da su radovi započeli.

Kupnja zemljišta i pripremni radovi (krčenje zemljišta, iskolčenje, priprema za početak gradnje, pribavljanje potrebnih dozvola, studija i elaborata) ne smatraju se početkom radova.

Kriteriji prihvatljivosti ulaganja moraju biti ispunjeni tijekom cijelog vremena trajanja kredita.

⁹ <https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/dodatni/405216.pdf>

Prilog 2. Program kreditiranja

U okviru jednog kredita/projekta dopušteno je kombinirati sve operacije prihvatljive za financiranje temeljem ovog FI-ja, pri čemu je potrebno voditi računa o tome da se financiranje dijela kredita koji se odnosi na pojedinu operaciju vrši prema pravilima važećima za konkretnu podmjeru/operaciju, posebno uzimajući u obzir kako se u takvim slučajevima potpora odobrava, isplaćuje i prati po pojedinom tipu operacije, odnosno prema pravilima o potporama relevantnima za konkretnu podmjeru.

3.1 Djelatnost ulaganja (investicije)

Distribucija sredstava ukupnog kreditnog portfelja po mjerama PRR-a prikazana je u Tablici 1:

Tablica 1. Distribucija sredstava po mjerama PRR-a:

Mjera Programa ruralnog razvoja:	% ukupnog kreditnog portfelja
Mjera 4., podmjera 4.1. Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva	minimalno 25
Mjera 6. podmjera 6.4. Ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima	minimalno 10
Mjera 8., podmjera 8.6., operacije 8.6.1. i 8.6.2.: Ulaganja u šumarske tehnologije te u preradu, mobilizaciju i marketing šumskih proizvoda	minimalno 8

Djelatnosti naznačene pod točkom 2.2. kao neprihvatljive osnovne djelatnosti istodobno su neprihvatljive i kao djelatnosti ulaganja.

Poslovna banka će svoj portfelj odobrenih kredita raspodijeliti prema gore navedenoj distribuciji.

3.2 Lokacija ulaganja (investicije)

Prihvatljiva su ulaganja koja se provode na području Republike Hrvatske osim urbanih središta gradova (Zagreb, Osijek, Rijeka, Split).

Za ulaganja u okviru Mjere 6. planirana nepoljoprivredna djelatnost mora se odvijati na području jedinice lokalne samouprave u kojoj je sjedište poljoprivrednog gospodarstva, u naselju s najviše 5,000 stanovnika¹⁰.

3.3 Namjena ulaganja (investicije)

a) Osnovna sredstva

- i. Kod ulaganja u okviru podmjere 4.1. i podmjere 4.2. u slučajevima kada je rezultat proizvodnog procesa proizvod obuhvaćen Prilogom I UFEU, prihvatljiva za financiranje su ulaganja (investicije) u:
 - Kupnju, pripremu i uređenje poljoprivrednog i građevinskog zemljišta, uz uvjet da iznos financiranja izdataka iz kredita vezanih uz nabavu zemljišta ne prelazi granicu od 10% ukupnog iznosa kredita
 - Podizanje novih i/ili restrukturiranje postojećih dugogodišnjih nasada (voćnjaka, vinograda i maslinika) isključujući restrukturiranje postojećih vinograda

¹⁰ Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine

Prilog 2. Program kreditiranja

- Nabavu stoke i peradi – matično stado i jato
- Povrtlarsku i cvjećarsku proizvodnju, uključujući ulaganje u izgradnju plastenika i staklenika s pratećom opremom
- Ulaganje u izgradnju ili opremanje novih ili postojećih sustava za navodnjavanje
- Izgradnju, dogradnju i preuređenje građevinskih objekata, uključujući povezanu infrastrukturu
- Izgradnju, dogradnju i preuređenje hladnjača i skladišnog prostora, uključujući povezanu infrastrukturu
- Kupnju i izgradnju poslovnog prostora čija namjena nije daljnja komercijalizacija na tržištu (prodaja, iznajmljivanje i sl.)
- Kupnju strojeva, opreme i alata, rashladnih dostavnih vozila i gospodarskih vozila
- Kupnju ili razvoj nematerijalne imovine povezane s investicijom odnosno materijalnim ulaganjem (računalni programi, patenti, licence, autorska prava, žigovi).

b) Obrtna sredstva

U okviru svih operacija u ovom FI-u moguće je **financiranje trajnih obrtnih sredstava** povezanih s investicijom (uključujući jednogodišnje nasade). Takvi prihvatljivi troškovi ne smiju premašiti 200.000 EUR ili 30% ukupnog iznosa prihvatljivih troškova za ulaganje, ovisno o tome koji je iznos veći.

3.4 Ukoliko je korisnik u potpunosti iskoristio maksimalni dopušteni iznos potpore male vrijednosti u važećem trogodišnjem razdoblju, istom nije dopušteno financirati obrtna sredstva.

3.5 Zabrana kumuliranja potpora na istom projektu

Nije dozvoljeno kumuliranje potpora iz sredstava Programskog doprinosa na istom projektu što znači da se ovaj kredit ne može kombinirati s:

- ESIF bespovratnim sredstvima (grantovima), niti kao predfinanciranje niti kao sufinanciranje;
- drugim ESIF financijskim instrumentima, primjerice jamstvima HAMAG-BICRO-a;
- drugim financijskim instrumentima, primjerice jamstvima HAMAG-BICRO-a financiranim iz državnog proračuna ili financijskim instrumentima iz centralnih programa Europske unije.

3.6 Državne (regionalne) potpore i potpore male vrijednosti

3.6.1. Za investicijska ulaganja i trajna obrtna sredstva u okviru podmjere 4.1. Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva te podmjere 4.2. Ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda u slučajevima kada je rezultat proizvodnog procesa proizvod obuhvaćen Prilogom I Ugovora o funkcioniranju Europske unije, dodjeljuje se potpora

Prilog 2. Program kreditiranja

ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR)¹¹. Maksimalni dopušteni intenzitet javne potpore¹² za ulaganja u okviru ovih mjera iznosi 50% opravdanih troškova.

Kod podmjere 4.1. i 4.2. navedena stopa može se povećati za dodatnih 20% pod uvjetom da maksimalna kombinirana potpora ne prelazi 90% od prihvatljivih troškova, u slučaju:

- mladih poljoprivrednika¹³
- područja s prirodnim i ostalim posebnim ograničenjima u smislu čl.32. Uredbe br. 1305/13, navedena u Pravilniku o određivanju područja s prirodnim ili ostalim posebnim ograničenjima¹⁴.

3.6.2. Kod ulaganja u okviru podmjere 4.2. u slučajevima kada je rezultat proizvodnog procesa proizvod koji nije obuhvaćen Prilogom I Ugovora o funkcioniranju Europske unije te svih operacija u okviru Mjera 6. i 8., za investicijsko ulaganje mogu se dodijeliti državne (regionalne) potpore¹⁵ i/ili potpore male vrijednosti¹⁶. Prilikom odabira režima potpora potrebno je uzeti u obzir najbolji interes poduzetnika, vodeći računa o ostvarenoj ili planiranoj iskorištenosti najvećeg dopuštenog iznosa potpora male vrijednosti pojedinog poduzetnika. Poslovna banka samostalno odlučuje (izabire) o režimu potpora u okviru kojeg će ulaganje biti financirano, odnosno za određene slučajeve može se o tome konzultirati s HBOR-om.

3.6.3. Kod ulaganja u okviru Mjere 8., najviši dopušteni intenzitet iznosi 65% opravdanih troškova.

U svakom slučaju, prije dodjele potpore ruralnom razvoju iz EPFRR-a, državne (regionalne) potpore i potpore male vrijednosti poduzetnik, uključujući s njim povezane osobe, dužan je dostaviti izjavu o svim prethodno dodijeljenim državnim i (potporama male vrijednosti) i o svim aktualnim prijavama na druge natječaje za dodjelu potpora za isti projekt za koji je podnio zahtjev za investicijski kredit za ruralni razvoj, a koje nisu

¹¹ Uredba (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 (SL L 347, 20.12.2013.), pročišćeni tekst dostupan na

¹² Pojam obuhvaća sve javne potpore u financiranju projekta, koje potječu iz proračuna nacionalnih, regionalnih ili lokalnih tijela javne vlasti, proračuna Unije povezanog s ESI fondovima, proračuna tijela javnog prava ili proračuna udruga javnih tijela vlasti ili tijela javnog prava te koje, u svrhu određivanja stope sufinancirana za programe ili prioritete ESF-a, mogu obuhvaćati sva financijska sredstva kojima zajednički doprinose poslodavci i radnici.

¹³ Za potrebe primjene ove odredbe: "mladi poljoprivrednik" znači osoba koja nije starija od 40 godina u trenutku predaje zahtjeva, koja posjeduje odgovarajuću stručnu spremu i vještine te koja po prvi put uspostavlja poljoprivredno gospodarstvo kao upravitelj tog poljoprivrednog gospodarstva; uspostavljanje, neovisno o njegovu pravnom obliku, može se provesti samostalno ili zajedno s drugim poljoprivrednicima; "datum uspostavljanja" znači datum na koji podnositelj zahtjeva izvodi ili dovršava aktivnost ili aktivnosti povezane s uspostavljanjem poljoprivrednog gospodarstva čiji je upravitelj.

¹⁴ (NN 34/15, 65/15, 91/15, 19/17) <http://www.propisi.hr/print.php?id=11019>

¹⁵ Program dodjele državnih potpora HBOR-a

¹⁶ Pravilnik o dodjeli potpore male vrijednosti HBOR-a

Prilog 2. Program kreditiranja

još razmatrane ili odobrene. Zahtjev za kredit bit će odbijen u slučaju prekoračenja dozvoljenog intenziteta potpora i/ili prekoračenja maksimalno dozvoljenog iznosa potpora male vrijednosti.

- 3.6.4. U slučaju korištenja (državne) regionalne potpore podnositelj zahtjeva za kredit mora potvrditi da u dvije godine prije podnošenja zahtjeva za kredit nije proveo premještaj¹⁷ u objekt u kojem će se odvijati početno ulaganje za koje se traži potpora te se obvezati da to neće učiniti u razdoblju od najviše dvije godine nakon što bude dovršeno početno ulaganje za koje se traži potpora.

4 Uvjeti kreditiranja

- a) **Namjena kredita:** kredit je namijenjen za financiranje novih ulaganja u okviru prihvatljivih podmjera PRR-a.
- b) **Valuta kredita:** dio kredita iz izvora Programskog doprinosa može biti u kunama ili u kunama uz EUR valutnu klauzulu, dok se dio kredita iz izvora poslovne banke odobrava u kunama uz EUR valutnu klauzulu.
- c) **Veličina investicije:** nije ograničena.
- d) **Iznos kredita:** od 50.001 EUR do 1.000.000 EUR u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju HNB-a na dan zaključenja ugovora.
- e) **Kamatna stopa:** na dio kredita iz sredstava Programskog doprinosa 0% godišnje, a na dio kredita iz sredstava poslovne banke u skladu s njenom poslovnom odlukom. Kamatna stopa je fiksna za cijelo vrijeme otplate kredita.
- f) **Udio kredita u investiciji:** u pravilu do 90% predračunske vrijednosti investicije bez PDV-a, a moguće je financirati i do 100% ukupne vrijednosti investicije bez PDV-a, sukladno procjeni poslovne banke. Za korisnike kredita koji ulažu u sektor mljekarstva u pravilu se financira 100% ukupne vrijednosti investicije bez PDV-a.
- g) **Učešće korisnika kredita:** osim vlastitih novčanih sredstava priznaju se i doprinosi u obliku zemljišta ili nekretnine povezanih s ulaganjima čiji je cilj potpora ruralnom razvoju, urbanom razvoju ili urbanom oporavku (u vlasništvu samog krajnjeg korisnika ili treće strane), ako su zemljište ili nekretnina dio ulaganja. Zemljišta ili nekretnine

¹⁷ "Premještanje" znači transfer iste ili slične djelatnosti ili njezina dijela iz objekta u jednoj ugovornoj stranci Sporazuma o EGP-u (početni objekt) u objekt u kojemu se ulaganje odvija u drugoj ugovornoj stranci Sporazuma o EGP-u (objekt kojemu je dodijeljena potpora). Prijenos postoji ako proizvod ili usluga u početnim objektima i u objektima kojima je dodijeljena potpora služi barem dijelom za iste potrebe i ispunjava zahtjeve ili potrebe iste vrste korisnika, a radna se mjesta gube u istoj ili sličnoj djelatnosti u jednom od početnih objekata korisnika u EGP-u.

Prilog 2. Program kreditiranja

prihvatljivi su ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 69. stavku 1. i u skladu s pragovima utvrđenima u članku 69. stavku 3. točki b) Uredbe (EU) br. 1303/2013.

Doprinosi u naravi u obliku zemljišta i nekretnine za koje nije bilo izvršeno plaćanje u gotovini¹⁸, prihvatljivi su ukoliko su **kumulativno ispunjeni sljedeći kriteriji**:

- udio potpore iz ESI fondova (kroz financijski instrument) u investiciji (koja uključuje doprinos u naravi) krajnjeg primatelja treba biti manji ili jednak ukupno prihvatljivim izdacima isključujući doprinos u naravi;
 - vrijednost zemljišta ili nekretnine mora potvrditi neovisni kvalificirani stručnjak ili propisno ovlašteno službeno tijelo i ona ne smije premašiti troškove općenito prihvaćene na tržištu¹⁹;
 - vrijednost zemljišta ili nekretnine mora biti manja ili jednaka 10 % ukupno prihvatljivih izdataka ulaganja krajnjeg primatelja, pri čemu su zemljište ili nekretnina dio istoga ulaganja. Za napuštena mjesta i mjesta koja su prije bila u industrijskoj uporabi, a koja su izgrađena, ograničenje može biti podignuto na 15%. Kod projekata/kredita kojima se financira više podmjera/operacija, vlastito učešće se može razmjerno pripisati pojedinom tipu operacije
- h) **Rok korištenja** do 18 mjeseci.
- i) **Rok otplate:** do 180 mjeseci (15 godina), uključujući poček od najviše 36 mjeseci (3 godine) odnosno do 60 mjeseci (5 godina) za trajne nasade. Nije moguća izmjena roka otplate kredita nakon odobrenja kredita.
- j) **Način otplate:** u pravilu u jednakim mjesečnim, tromjesečnim ili polugodišnjim ratama.
- k) **Instrumenti osiguranja:** sukladno procjeni/zahtjevu poslovne banke te za povrat dodijeljene potpore 2 (dvije) zadužnice poduzetnika svaka u iznosu BEP-a dodijeljenog Ugovorom o kreditu, uvećane za zakonsku zateznu kamatu, pri čemu je iznos obje zadužnice zbroj potpora u kunama.
- l) **Naknada:** bez naknada za obradu zahtjeva i za rezervaciju sredstava te naknade za izmjene uvjeta kredita koje nije inicirao korisnik kredita²⁰.
- m) **Ostali uvjeti:** iz kredita nije moguća refundacija troškova. Krediti ne smiju biti u obliku mezzanin kredita, podređenog duga ili kvazi vlasničkog kapitala kao niti obnovljivih kreditnih linija. Jedan poduzetnik može koristiti maksimalno jedan kredit po ovom Programu te u okviru kredita može kombinirati financiranje više različitih Mjera uz uvjet da planirana ulaganja čine jedinstveni projekt. Refinanciranje postojećih kredita nije moguće. PDV nije prihvatljiv trošak.

¹⁸ U slučaju osiguravanja zemljišta ili nekretnine, za potrebe ugovora o zakupu može se izvršiti isplata gotovine nominalnoga godišnjeg iznosa koji ne premašuje vrijednost jedne jedinice valute države članice (primjerice, 1 kuna).

¹⁹ Kao metoda procjene se koristi ona koju financijski posrednik primjenjuje u svojoj poslovnoj praksi.

²⁰ Pod eventualnim izmjenama kredita u ovom kontekstu se smatraju sve izmjene uvjeta kredita koje nisu inicirane od strane krajnjeg korisnika

Prilog 2. Program kreditiranja

Korištenje kredita u sklopu ovog Programa ovisi o tome jesu li poslovne banke uključene u realizaciju ovog Programa na nivou financijskog instrumenta ispunile sve uvjete za korištenje sredstava Programskog doprinosa. U slučaju da navedeni uvjeti nisu ispunjeni, Korisnik kredita ne može koristiti kredit u sklopu ovog Programa. HBOR ne snosi odgovornost za nemogućnost korištenja sredstava Programskog doprinosa te posljedično za neisplatu kredita Korisniku kredita zbog tog razloga. Poslovna banka koja je uključena u realizaciju ovog Programa ne snosi odgovornost za nemogućnost korištenja sredstava Programskog doprinosa niti za nepravodobnu isplatu sredstava Programskog doprinosa zbog razloga koji su izvan njezine kontrole.

5 Obveze poduzetnika

Poduzetnik kojem bude odobren kredit u okviru ovog Programa dužan je prihvatiti sljedeće obveze:

- a) koristiti kredit isključivo za financiranje ulaganja (investicije), a sukladno ovom Programu te važećim aktima o dodjeli potpora²¹ i čuvati svu dokumentaciju povezanu s projektom do 31.12.2034.;
- b) provesti ulaganje (investiciju) i poduzeti sve potrebne radnje u cilju dovršetka iste te potvrditi da su roba/radovi/usluge koje se financiraju kreditom preuzeti/završeni/izvršeni;
- c) usuglasiti se da može biti isključen iz ovog financijskog instrumenta tijekom cijelog vremena trajanja ugovora o kreditu te da ugovor o kreditu može biti otkazan ako:
 - se utvrdi da u trenutku odobrenja kredita nije udovoljavao uvjetima iz točke 2.1 ovog Programa, tj. kredit mu je odobren temeljem netočnih ili nepotpunih podataka,
 - tijekom vremena trajanja kredita dođe do nesklada s uvjetima iz točke 2.1 k), točke 2.2 i točke 3. ovog Programa,
 - ako poslovna banka mora poduzetniku otkazati ugovor o kreditu zbog neispunjavanja uvjeta iz točke 3.5. ovog Programa;
- d) izvršiti povrat dodijeljene potpore u svim slučajevima isključivanja poduzetnika iz ovog financijskog instrumenta, neovisno o razlogu isključenja i odgovornosti za isto, a ukoliko to ne učini, HBOR je ovlašten provesti postupak povrata potpore od poduzetnika;

²¹ Program dodjele državnih potpora sektoru poljoprivrede HBOR-a i Pravilnik o dodjeli potpora male vrijednosti HBOR-a koji su dostupni na internet stranicama HBOR-a

Prilog 2. Program kreditiranja

- e) postupiti po korektivnim financijskim mjerama institucija nadležnih za provedbu ovog financijskog instrumenta²² u slučaju nenamjenskog korištenja kredita;
- f) dopustiti provođenje provjera i kontrola provedbe ulaganja (investicije) poslovnoj banci te institucijama nadležnim za provedbu ovog financijskog instrumenta;
- g) obznaniti u javnim i medijskim nastupima da je primatelj ovog financijskog instrumenta sufinanciranog iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj u sklopu Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. i ukoliko ima odgovarajuću mrežnu stranicu objaviti amblem Europske unije i logotip „Investicijski krediti za ruralni razvoj“;
- h) pristati na javnu objavu podataka o investiciji u popisu primatelja financijskih instrumenata što podrazumijeva javnu objavu: naziva poduzetnika, namjene kredita odnosno sažetka investicije, iznosa i ročnosti kredita po ovom Programu te datuma zadnje isplate po kreditu;
- i) pristati na javnu dostupnost onih podataka o kreditu i/ili investiciji koja je predmet financiranja iz kredita, koji moraju biti javno dostupni sukladno važećim pozitivnim propisima Europske unije i Republike Hrvatske ili drugim propisima koji stupe na snagu za vrijeme trajanja ugovora o kreditu;
- j) pristupiti izmjenama ugovora o kreditu ako:
 - su izmjene posljedica izmjene propisa koji se primjenjuju na provedbu ovog financijskog instrumenta,
 - izmjene nalažu institucije/tijela nadležna za provedbu ovog financijskog instrumenta,
 - poslovna banka i/ili HBOR utvrde da postoji potreba za izmjenom ugovora o kreditu radi omogućavanja provedbe ovog financijskog instrumenta;
- k) kad poslovna banka ne raspolaže dostatnim sredstvima za isplatu sredstava kredita, poduzetnik može, umjesto sredstava za koje je (i u svrhu koje je) ugovoreno financiranje investicije temeljem ugovora o kreditu, provesti financiranje investicije iz drugih izvora (uključujući vlastita sredstva) ali za tako uložena sredstva nema mogućnost povrata iz Investicijskog kredita za ruralni razvoj;
- l) vratiti iskorištena sredstva Programskog doprinosa u slučaju ukidanja ovog financijskog instrumenta, kao i u drugim slučajevima koji će biti ugovoreni ugovorom o kreditu;
- m) usuglasiti se da ukidanje ovog financijskog instrumenta predstavlja valjani razlog za raskid ili otkaz ugovora o kreditu;

²² Institucije nadležne za provedbu ovog financijskog instrumenta su: Ministarstvo poljoprivrede, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, HBOR, revizorska tijela Republike Hrvatske, Europska komisija, Europski revizorski sud ili OLAF.

Prilog 2. Program kreditiranja

- n) postupati po uputama, primjenjivati obrasce te općenito postupati po nalogima koje će dobivati od Financijskog posrednika i/ili HBOR-a u vezi provedbe Financijskog instrumenta;
- o) postupati u skladu sa svim ostalim odredbama ugovora o kreditu koje nisu ovdje navedene.

Prilog 1. Uvjeti prihvatljivosti krajnjih primatelja i ulaganja, te propisani načini provjere

Zahtjevi po tipovima operacija

4.1.1. RESTRUKTURIRANJE, MODERNIZACIJA I POVEĆANJE KONKURENTNOSTI POLJOPRIVREDNIH GOSPODARSTAVA	
PRIHVATLJIVOST KRAJNJIH PRIMATELJA	NAČIN PROVJERE
<ul style="list-style-type: none"> - MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ 	<ul style="list-style-type: none"> - provjera u Obrtnom registru (izvadak), - za ostala mikro, mala i srednja poduzeća provjera u Sudskom registru (izvadak) - Izjava o veličini poduzeća
<ul style="list-style-type: none"> - Fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika i /ili - Fizičke i pravne osobe s upisanim stočnim fondom u Jedinstveni registar životinja (Animal Register) 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvadak iz Upisnika Poljoprivrednika (APPRRR) - Izvadak iz registra životinja (kada predmet ulaganja uključuje kupnju životinja)- Hrvatska poljoprivredna agencija - Izjava korisnika kredita da nije obveznik upisa u registar životinja
<ul style="list-style-type: none"> - ulaganja se odnose na gospodarstva čija je ekonomska veličina (standardni output) veća od 6.000 EUR u sektoru voća i povrća i cvijeća i 8.000 EUR u ostalim sektorima (isključujući taj uvjet za zadruge) 	<ul style="list-style-type: none"> - Potvrda o Ekonomskoj veličini poljoprivrednog gospodarstva (Hrvatska poljoprivredno-šumarska savjetodavna služba)
<ul style="list-style-type: none"> - Krajnji primatelj mora imati podmirene odnosno regulirane financijske obveze prema državnom proračunu u pogledu poreza i doprinosa za zaposlene 	<ul style="list-style-type: none"> - Potvrda Porezne Uprave Ministarstva financija
PRIHVATLJIVOST ULAGANJA	NAČIN PROVJERE
<ul style="list-style-type: none"> - Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na poljoprivrednu proizvodnju - Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na nove i inovativne tehnologije - Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na novu opremu i zelene tehnologije (greener technologies) - Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na restrukturiranje i modernizaciju farmi²³ 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u investicijsku dokumentaciju
<ul style="list-style-type: none"> - Ulaganja u navodnjavanje 	<ul style="list-style-type: none"> - ishodena Potvrda o prethodnom odobrenju projekta ishodenu od strane Uprave nadležne za vodno gospodarstvo Ministarstva zaštite okoliša i energetike (Potvrdu o prethodnom odobrenju projekta)

²³ Ulaganja u podizanje novih vinograda i povezanu infrastrukturu/opremu (navodnjavanje, sprječavanje šteta nastalih od nepovoljnih klimatskih uvjeta) su prihvatljiva. Restrukturiranje postojećih vinograda nije prihvatljivo, budući da se to financira iz Nacionalnog programa pomoći sektoru vina. Ulaganja u primarnu pčelarsku proizvodnju nisu prihvatljiva jer se financiraju iz Nacionalnog pčelarskog programa.

Prilog 2. Program kreditiranja

4.1.2. ZBRINJAVANJE, RUKOVANJE I KORIŠTENJE STAJSKOG GNOJIVA U CILJU SMANJENJA ŠTETNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ	
PRIHVATLJIVOST KRAJNJIH PRIMATELJA	NAČIN PROVJERE
<ul style="list-style-type: none"> - MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I) 	<ul style="list-style-type: none"> - provjera u Obrtnom registru (izvadak), - za ostala mikro, mala i srednja poduzeća provjera u Sudskom registru (izvadak) - Izjava o veličini poduzeća
<ul style="list-style-type: none"> - Fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika i /ili - Fizičke i pravne osobe upisane u Jedinствени registar životinja (Animal Register) te - proizvođačke grupe i organizacije priznate sukladno posebnim propisima kojima se uređuje rad proizvođačkih organizacija 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvadak iz Upisnika Poljoprivrednika (APPRRR) - Izvadak iz registra životinja - Hrvatska poljoprivredna agencija - Rješenje o potvrđivanju Proizvođačke organizacije (Ministarstvo poljoprivrede)
<ul style="list-style-type: none"> - Krajnji primatelj mora imati podmirene, odnosno regulirane financijske obveze prema državnom proračunu u pogledu poreza i doprinosa za zaposlene 	<ul style="list-style-type: none"> - Potvrda Porezne Uprave Ministarstva financija
PRIHVATLJIVOST ULAGANJA	NAČIN PROVJERE
<ul style="list-style-type: none"> - Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na skladištenje stajskog gnojiva, objekata za skladištenje i čuvanje te povezanu opremu 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u investicijsku dokumentaciju
4.1.3 KORIŠTENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE	
PRIHVATLJIVOST KRAJNJIH PRIMATELJA	NAČIN PROVJERE
<ul style="list-style-type: none"> - MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I) 	<ul style="list-style-type: none"> - provjera u Obrtnom registru (izvadak), - za ostala mikro, mala i srednja poduzeća provjera u Sudskom registru (izvadak) - Izjava o veličini poduzeća
<ul style="list-style-type: none"> - Fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika i /ili - Fizičke i pravne osobe upisane u Jedinствени registar životinja (Animal Register) 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvadak iz Upisnika Poljoprivrednika (APPRRR) - Izvadak iz registra životinja - Hrvatska poljoprivredna agencija
<ul style="list-style-type: none"> - krajnji primatelj mora imati podmirene odnosno regulirane financijske obveze prema državnom proračunu u pogledu poreza i doprinosa za zaposlene 	<ul style="list-style-type: none"> - Potvrda Porezne Uprave Ministarstva financija
PRIHVATLJIVOST ULAGANJA	NAČIN PROVJERE
<ul style="list-style-type: none"> - Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na izgradnju objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (biomasa, sunčeva energija) za korištenje na poljoprivrednim gospodarstvima 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u investicijsku dokumentaciju
<ul style="list-style-type: none"> - kapacitet postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ne smije biti veći od potreba poljoprivrednog gospodarstva 	<ul style="list-style-type: none"> - dokaz da postrojenje za proizvodnju toplinske i električne energije koje koristi OIE na poljoprivrednom gospodarstvu ima planiranu godišnju proizvodnju toplinske i/ili električne energije manju ili jednaku godišnjoj potrošnji poljoprivrednog gospodarstva – uvid u „Godišnji plan proizvodnje“, potpisan i ovjeren od strane odgovorne osobe - dokaz da postrojenje za proizvodnju toplinske i električne energije koje koristi OIE na poljoprivrednom gospodarstvu ima instaliranu snagu manju ili jednaku priključnoj snazi poljoprivrednog gospodarstva: uvid u

Prilog 2. Program kreditiranja

	„Prethodnu elektroenergetsku suglasnost“-(PEES)
- ulaganja u postrojenja za proizvodnju električne energije za vlastite potrebe iz biomase su isključena iz potpore, ako ne koriste minimalno 50 posto toplinske energije	- uvid u „Godišnji plan proizvodnje“, potpisan i ovjeren od strane odgovorne osobe
- za dokazivanje ukupne godišnje energetske učinkovitosti na proizvodnom postrojenju moraju biti osigurana mjerenja, odnosno na proizvodnom postrojenju mora biti ugrađena mjerna oprema (brojilo)	- uvid u „Tehnički opis proizvodnog postrojenja“ potpisan i ovjeren od strane odgovorne osobe i/ili Glavni projekt (projekt elektroinstalacija i projekt strojarskih instalacija)
- za proizvodnju električne energije iz biomase prihvatljivo je korištenje silažnog kukuruza, žitarica, usjeva bogatih škrobom i šećerom (isključujući otpad, ostatke i nusproizvode) i to maksimalno do 20 posto ukupne biomase	- Uvid u investicijsku dokumentaciju
4.2.1 POVEĆANJE DODANE VRIJEDNOSTI POLJOPRIVREDNIM PROIZVODIMA	
PRIHVATLJIVOST KRAJNJIH PRIMATELJA	NAČIN PROVJERE
- MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I)	- provjera u Obrtnom registru (izvadak), - za ostala mikro, mala i srednja poduzeća provjera u Sudskom registru (izvadak) - Izjava o veličini poduzeća
- Fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika i /ili - Fizičke i pravne osobe upisane u Jedinstveni registar životinja (Animal Register) te - proizvođačke grupe i organizacije priznate sukladno posebnim propisima kojima se uređuje rad proizvođačkih organizacija	- Izvadak iz Upisnika Poljoprivrednika (APPRRR) - Izvadak iz registra životinja - Hrvatska poljoprivredna agencija - Rješenje o potvrđivanju Proizvođačke organizacije (Ministarstvo poljoprivrede)
- krajnji primatelj mora imati podmirene odnosno regulirane financijske obveze prema državnom proračunu u pogledu poreza i doprinosa za zaposlene	- Potvrda Porezne Uprave Ministarstva financija
- Fizičke i pravne osobe registrirane za preradu poljoprivrednih proizvoda	- Rješenje o registraciji nadležnog tijela, ovisno o djelatnosti
PRIHVATLJIVOST ULAGANJA	NAČIN PROVJERE
- Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na povećanje dodane vrijednosti proizvoda primarne poljoprivredne proizvodnje za primarne poljoprivredne proizvođače, kao i za one koji prerađuju poljoprivredne proizvode kao isključivu aktivnost - Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na modernizaciju postojećeg proizvodnog kapaciteta, uvođenje inovativnih praksi u proizvodne kapacitet i energetske učinkovitost i zaštitu okoliša ²⁴	- Uvid u investicijsku dokumentaciju

²⁴ Ulaganja u podizanje novih vinograda i povezane infrastrukture/opreme (navodnjavanje, sprječavanje šteta nastalih od nepovoljnih klimatskih uvjeta) su prihvatljive. Restrukturiranje postojećih vinograda nije prihvatljivo, budući da se to financira iz Nacionalnog vinarskog programa.

Ulaganja u primarnu proizvodnju u pčelarstvu nisu prihvatljiva jer se financiraju iz Nacionalnog pčelarskog programa.

Prilog 2. Program kreditiranja

4.2.2 KORIŠTENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE	
PRIHVATLJIVOST KRAJNJIH PRIMATELJA	NAČIN PROVJERE
<ul style="list-style-type: none"> - MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I) 	<ul style="list-style-type: none"> - provjera u Obrtnom registru (izvadak), - za ostala mikro, mala i srednja poduzeća provjera u Sudskom registru (izvadak) - Izjava o veličini poduzeća
<ul style="list-style-type: none"> - Fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika i /ili - Fizičke i pravne osobe upisane u Jedinstveni registar životinja (Animal Register) te - proizvođačke grupe i organizacije priznate sukladno posebnim propisima kojima se uređuje rad proizvođačkih organizacija 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvadak iz Upisnika Poljoprivrednika (APPRRR) - Izvadak iz registra životinja - Hrvatska poljoprivredna agencija - Rješenje o potvrđivanju Proizvođačke organizacije (Ministarstvo poljoprivrede)
<ul style="list-style-type: none"> - krajnji primatelj mora imati podmirene odnosno regulirane financijske obveze prema državnom proračunu u pogledu poreza i doprinosa za zaposlene 	<ul style="list-style-type: none"> - Potvrda Porezne Uprave Ministarstva financija
<ul style="list-style-type: none"> - Fizičke i pravne osobe registrirane za preradu poljoprivrednih proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> - Rješenje o registraciji nadležnog tijela, ovisno o djelatnosti
PRIHVATLJIVOST ULAGANJA	NAČIN PROVJERE
<ul style="list-style-type: none"> - Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na izgradnju objekata za proizvodnju energije iz OIE za korištenje u preradi prehrambenih proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u investicijsku dokumentaciju
6.4.1 RAZVOJ NEPOLJOPRIVREDNIH DJELATNOSTI U RURALNIM PODRUČJIMA	
PRIHVATLJIVOST KRAJNJIH PRIMATELJA	NAČIN PROVJERE
<ul style="list-style-type: none"> - Mikro i malo poduzeće, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I) 	<ul style="list-style-type: none"> - provjera u Obrtnom registru (izvadak), - za ostala mikro i mala poduzeća provjera u Sudskom registru (izvadak) - Izjava o veličini poduzeća
<ul style="list-style-type: none"> - poljoprivredna gospodarstva upisana u upisnik poljoprivrednih gospodarstava (Upisnika Poljoprivrednika pri APPRRR) te fizičke osobe u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva koje razvijaju nepoljoprivrednu djelatnost, upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvadak iz Upisnika Poljoprivrednika (APPRRR)
<ul style="list-style-type: none"> - Poljoprivredno gospodarstvo pripada ekonomskoj veličini iskazanoj u ukupnom standardnom ekonomskom rezultatu poljoprivrednog gospodarstva od najmanje 2,000 EUR) 	<ul style="list-style-type: none"> - Potvrda o Ekonomskoj veličini poljoprivrednog gospodarstva (Hrvatska poljoprivredno-šumarska savjetodavna služba)
<ul style="list-style-type: none"> - Krajnji primatelj mora biti registriran, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, za specifičnu djelatnost koja je vezana uz planirano prihvatljivo ulaganje najkasnije do trenutka podnošenja zahtjeva za financiranje ulaganja 	<ul style="list-style-type: none"> - Rješenje o registraciji nadležnog tijela, ovisno o djelatnosti²⁵
<ul style="list-style-type: none"> - Planirana nepoljoprivredna djelatnost mora se odvijati na području jedinice lokalne samouprave u kojoj je sjedište poljoprivrednog 	<ul style="list-style-type: none"> - DZS ili sam JLS – podaci/potvrda u broju stanovnika tog JLS

²⁵ Na primjer, rješenje Ministarstva turizma o registraciji objekta za ruralni turizam

Prilog 2. Program kreditiranja

gospodarstva, u naselju s najviše 5,000 stanovnika	
PRIHVATLJIVOST ULAGANJA	NAČIN PROVJERE
<ul style="list-style-type: none"> - Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na razvoj nepoljoprivrednih aktivnosti. Ulaganja u sklopu ovog tipa operacije će se odnositi na: <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti u ruralnom turizmu - prerada, marketing i izravna prodaja lokalnih proizvoda - tradicionalni obrti i zanati i rukotvorine - pružanje usluga u ruralnim područjima za poljoprivredni i šumarski sektor - turizam u ruralnim područjima za sljedeće vrste turističke ponude: <ul style="list-style-type: none"> - ugostiteljsko turističke usluge na poljoprivrednom gospodarstvu ili obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (vinotočje/kušaonica, izletišta, soba, apartman, ruralna kuća za odmor, kamp, te poljoprivredne, šumarske, sportsko-rekreativne, edukativne i slične aktivnosti vezane za poljoprivredno gospodarstvo) - ugostiteljsko turističke usluge vezane za sljedeće skupine ugostiteljskih objekata: „hoteli“ (hotel, aparthotel, hotel baština, integrirani, difuzni, pansion), „kampovi“ (kamp, kampiralište, kamp odmorište) i ostali ugostiteljski objekti za smještaj (hostel, planinarski dom, lovački dom, robinzonski smještaj i dr.), te njihovi prateći i dodatni sadržaji; - ugostiteljsko- turističke usluge u objektima tradicijske (kulturne) baštine, - turističke usluge vezane za planinski, pustolovni, sportsko-rekreativni, cikloturizam, zdravstveni, edukativni i druge posebne oblike turizma na ruralnom prostoru. - 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u investicijsku dokumentaciju
8.6.1 MODERNIZACIJA TEHNOLOGIJA, STROJEVA, ALATA I OPREME U PRIDOBIVANJU DRVA I ŠUMSKOUZGOJNIM RADOVIMA	
PRIHVATLJIVOST KRAJNJIH PRIMATELJA	NAČIN PROVJERE
<ul style="list-style-type: none"> - MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I) 	<ul style="list-style-type: none"> - provjera u Obrtnom registru (izvadak), - za ostala mikro, mala i srednja poduzeća provjera u Sudskom registru (izvadak) - Izjava o veličini poduzeća
<ul style="list-style-type: none"> • šumoposjednici upisani u Upisnik šumoposjednika pri Ministarstvu poljoprivrede; • Udruženja šumoposjednika • Obrti / MSP licencirani izvoditelji radova u šumarstvu pri Hrvatskoj komori inženjera šumarstva i drvene tehnologije 	<ul style="list-style-type: none"> • Izvadak iz Upisnika šumoposjednika pri Ministarstvu poljoprivrede • Izvadak iz Registra udruga izdan od nadležnog ureda državne uprave • Provjera na stranicama Državnog zavoda za statistiku je li krajnji primatelj registriran sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (2007): područje C, odjeljak 16 • Licenca Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvene tehnologije

Prilog 2. Program kreditiranja

PRIHVATLJIVOST ULAGANJA	NAČIN PROVJERE
<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu povezanu s povećanjem učinkovitosti, okolišne prihvatljivosti, ergonomije i sigurnosti radnih procesa u pridobivanju drva i šumskouzgojnim radovima kroz modernizaciju postojećih i uvođenje novih i okolišno prihvatljivih tehnologija, strojeva, alata i opreme. • Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na modernizaciju postojećih i uvođenje učinkovitih i okolišno prihvatljivih tehnologija, strojeva, alata i opreme za pridobivanje drva 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u investicijsku dokumentaciju
8.6.2 MODERNIZACIJA TEHNOLOGIJA, STROJEVA, ALATA I OPREME U PREDINDUSTRIJSKOJ PRERADI DRVA	
PRIHVATLJIVOST KRAJNJIH PRIMATELJA	NAČIN PROVJERE
<ul style="list-style-type: none"> - MSP, u skladu s Preporukom Europske komisije 2003/361/EZ (Prilog I) 	<ul style="list-style-type: none"> - provjera u Obrtnom registru (izvadak), - za ostala mikro, mala i srednja poduzeća provjera u Sudskom registru (izvadak) - Izjava o veličini poduzeća
<ul style="list-style-type: none"> - subjekti registrirani za djelatnosti prerade drva sukladno nacionalnim propisima te Prilogom I Uredbe (EU) br. 651/2014. 	<ul style="list-style-type: none"> - provjera na stranicama Državnog zavoda za statistiku je li korisnik registriran sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (2007): područje C, odjeljak 16.
<ul style="list-style-type: none"> - maksimalni ulazni godišnji kapacitet ne smije prelaziti 10.000 m³ tehničke oblovine 	<ul style="list-style-type: none"> - provjera na temelju dostavljene Izjave o količini sirovine i uvidom u investicijsku dokumentaciju
PRIHVATLJIVOST ULAGANJA	NAČIN PROVJERE
<ul style="list-style-type: none"> - Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja je usmjerena ka povećanju učinkovitosti, okolišne prihvatljivosti, ergonomije i radnih procesa u predindustrijskoj preradi drva kroz modernizaciju postojećih i uvođenje učinkovitih i okolišno pogodnih tehnologija, strojeva, alata i opreme. - Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu koja se odnosi na uvođenje informacijsko-komunikacijskih tehnologija u predindustrijsku preradu drva 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u investicijsku dokumentaciju

Prilog 2. Program kreditiranja

Horizontalni zahtjevi

<ul style="list-style-type: none">- Prihvatljivost troškova u skladu s člankom 45 Uredbe (EU) br 1305/2013, provjerava se Uvidom u poslovni plan koji mora dokazati izvedivost i financijsku održivost ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu u skladu sa svrhom podmjere i pripadajućom vrstom operacija.- Prihvatljiva je kupnja rabljene opreme, kupnja živih životinja, jednogodišnjeg bilja, obrtni kapital u dozvoljenom udjelu.
<ul style="list-style-type: none">- Ocjena usklađenosti ulaganja s ciljevima pojedinog tipa operacije- Održivost krajnjeg primatelja (financijski kapacitet)- Rizičnost aktivnosti krajnjeg primatelja- Izvedivost, financijska održivost i kvaliteta poslovnog plana
<ul style="list-style-type: none">- Izračun potpore: Bruto ekvivalent potpore (Gross Grant Equivalent) do maksimalnih iznosa / stope prema Aneksu II Uredbe (EU) No 1305/201, te drugim pravilima o državnim potporama/potporama male vrijednosti. Minimalni iznosi / stope nisu propisani.
<ul style="list-style-type: none">- Neprihvatljivo:- PDV- Trošak kupovine zemljišta veći od 10% ukupnog kredita²⁶- Kamate na dugovanja- Troškovi neprihvatljivi temeljem pravila o državnim potporama.

²⁶ Najviše 10% ukupnog iznosa kredita može biti namijenjeno kupnji zemljišta, a sama vrijednost zemljišta može biti i veća od tog iznosa.